

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
MIROVINSKIM OSIGURAVAJUĆIM DRUŠTVIMA, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKIM OSIGURAVAJUĆIM DRUŠTVIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. i članku 57. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

1. Ocjena stanja

U Republici Hrvatskoj je od 27. veljače 2014. godine na snazi Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima (Narodne novine, br. 22/14 – u daljnjem tekstu: Zakon), kojim je uređeno osnivanje i poslovanje mirovinskih osiguravajućih društava koja isplaćuju mirovine u okviru obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje te mirovine na temelju jednokratne uplate osoba u mirovinsko osiguravajuće društvo, mirovinski programi obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje te mirovinski programi na temelju jednokratne uplate osoba u mirovinsko osiguravajuće društvo i mirovine te njihova isplata.

Uočena je nedostatna usklađenost s Preporukom 23 (Regulacija, supervizija i nadzor nad financijskim institucijama) – zakonodavni okvir za kreditne i financijske institucije, iz Izvješća o 4. krugu evaluacije Republike Hrvatske od strane Odbora Vijeća Europe MONEYVAL u odnosu na provedbu mjere sprječavanja pranja novca i financiranje terorizma. U tom cilju potrebno je onemogućiti da suradnici osoba osuđenih za kaznena djela imaju kontrolni udio ili rukovodeću funkciju u financijskim institucijama na koje se Zakon odnosi. S tim u vezi potrebno je omogućiti Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: HANFA) da u postupcima izdavanja suglasnosti za stjecanje kvalificiranih udjela i izdavanje suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave mirovinskog osiguravajućeg društva prikupi relevantne podatke od nadležnih tijela, kako bi ustanovila radi li se o suradnicima osoba osuđenih za kaznena djela.

Također, donesena je Direktiva (EU) 2014/50 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje mobilnosti radnika među državama članicama unaprjeđivanjem stjecanja i očuvanja prava na dopunsku mirovinu u daljnjem tekstu: Direktiva (EU) 2014/50). Cilj pravila utvrđenih navedenom Direktivom (EU) 2014/50 je olakšati ostvarivanje prava radnika na slobodu kretanja među državama članicama smanjivanjem prepreka stvorenih određenim pravilima u vezi sa sustavima dopunskih mirovina povezanih s radnim odnosom, budući je slobodno kretanje osoba jedno od temeljnih sloboda Europske unije. Usklađivanjem važećeg Zakona s Direktivom (EU) 2014/50 postiže se veća mobilnost radnika među državama članicama unaprjeđivanjem stjecanja i očuvanja prava na dopunsku mirovinu članova tih sustava dopunskih mirovina. Zakonom se definiraju

pojmovi dopunska mirovina i sustav dopunskih mirovina, jer u mirovinskom sustavu Republike Hrvatske za to nije postojala definicija, iako naš mirovinski sustav poznaje sustav dopunskih mirovina kroz mirovine koje se mogu ostvariti unutar dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje u zatvorenim mirovinskim fondovima. Krajnji rok za prenošenje navedene Direktive (EU) 2014/50 je 21. svibanj 2018. godine.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

U svrhu provedbe Preporuke 23 (Regulacija, supervizija i nadzor nad financijskim institucijama) – zakonodavni okvir za kreditne i financijske institucije, iz Izvješća o 4. krugu evaluacije Republike Hrvatske od strane Odbora Vijeća Europe MONEYVAL u odnosu na provedbu mjere sprječavanja pranja novca i financiranje terorizma, omogućiti će se HANFA-i da, u postupcima izdavanja suglasnosti za stjecanje kvalificiranih udjela i izdavanje suglasnosti za obavljanje funkcije člana uprave u financijskim institucijama, prikupi podatke kako bi se spriječilo da stjecatelji kvalificiranih udjela u financijskim institucijama ili članovi uprave u financijskim institucijama postanu osobe koje su suradnici osoba osuđenih za kaznena djela. Također je potrebno definirati pojam suradnika stjecatelja kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu i suradnika podnositelja zahtjeva za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave mirovinskog osiguravajućeg društva.

Nadalje, prenosi se Direktiva (EU) 2014/50 kojom se uređuju prava radnika vezano uz dopunsku mirovinu prilikom migracije iz jedne države članice u drugu. Time će se poboljšati ostvarivanje prava na slobodu kretanja radnika i dodatno olakšati mobilnost unapređivanjem sustava stjecanja i očuvanja prava na dopunsku mirovinu radnika koji odlaze na rad u drugu državu članicu. Cilj pravila utvrđenih navedenom Direktivom (EU) 2014/50 je olakšati ostvarivanje prava radnika na slobodu kretanja među državama članicama smanjivanjem prepreka stvorenih određenim pravilima u vezi sa sustavima dopunskih mirovina povezanih s radnim odnosom, budući da je slobodno kretanje osoba jedno od temeljnih sloboda Europske unije. Zakonom se definiraju pojmovi dopunska mirovina i sustav dopunskih mirovina, za koje u mirovinskom sustavu Republike Hrvatske nije postojala definicija, iako naš mirovinski sustav poznaje sustav dopunskih mirovina kroz mirovine koje se mogu ostvariti unutar dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje u zatvorenim mirovinskim fondovima.

3. Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Zakonom će se ustanoviti regulatorni okvir za usklađenje s Preporukom 23 (Regulacija, supervizija i nadzor nad financijskim institucijama) – zakonodavni okvir za kreditne i financijske institucije, iz Izvješća o 4. krugu evaluacije Republike Hrvatske od strane Odbora Vijeća Europe MONEYVAL u odnosu na provedbu mjera sprečavanja pranja novca i financiranje terorizma, čime će se učinkovitije sprječavati pranje novca i financiranje terorizma.

Nadalje, Zakonom će se izvršiti usklađenje hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije, odnosno prenosi se Direktiva (EU) 2014/50.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s člankom 204. stavkom 1. i člankom 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine br. 81/13, 113/16 i 69/17) predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku. Razlog za hitni postupak je nužnost da se u točno određenom roku, omogućiti usklađivanje Zakona s Preporukom 23 iz Izvješća o 4. krugu evaluacije Republike Hrvatske od strane Odbora Vijeća Europe MONEYVAL u odnosu na provedbu mjere sprječavanja pranja novca i financiranje terorizma, kako bi se spriječili veći poremećaji u gospodarstvu do kojih može doći u slučaju neusklađenosti s navedenom preporukom. Naime, hitni postupak (objava u Narodnim novinama do kraja ožujka) se predlaže kako na 56. Plenarnoj sjednici početkom travnja Odbora MONEYVAL ne bi donio zaključak da nismo postigli dovoljan napredak u odnosu na preporuke te odlučio o upućivanju Republike Hrvatske u predstojeće korake Postupka jačanja usklađenosti, tj.:

- upućivanje misije na visokoj razini u neusklađenu državu radi održavanja sastanaka s nadležnim ministrima i visokim dužnosnicima,

- u kontekstu primjene Preporuke 19 Financial Action Task Force-a (u daljnjem tekstu: FATF) iz 2012. izdavanje formalne javne izjave kojom će se konstatirati da država nije u dovoljnoj mjeri usklađena s referentnim dokumentima te pozvati članove globalne mreže sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma da uzmu u obzir rizike koje predstavlja neusklađena država,

- upućivanje države u postupak FATF-ove Skupine za nadzor međunarodne suradnje (International Co-operation Review Group), ukoliko su ispunjeni kriteriji za upućivanje u taj postupak.

Također, potrebno je u Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima na odgovarajući način prenijeti Direktivu 2014/50/EU, za koju je krajnji rok za prenošenje 21. svibanj 2018. godine.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKIM OSIGURAVAJUĆIM DRUŠTVIMA

Članak 1.

U Zakonu o mirovinskim osiguravajućim društvima (Narodne novine, broj 22/14), u članku 2. iza podstavka 5. na kraju rečenice briše se točka te se dodaje podstavak 6. koji glasi:

„- Direktiva 2014/50/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje mobilnosti radnika među državama članicama unaprjeđivanjem stjecanja i očuvanja prava na dopunsku mirovinu (SL L 128, 30.4.2014.)“.

Članak 2.

Članak 3. mijenja se i glasi:

„U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

1. *mirovinsko osiguravajuće društvo* je dioničko društvo koje nudi mirovinske programe i isplaćuje mirovine korisnicima mirovina i drugim osobama u skladu s odredbama ovoga Zakona
2. *obvezno mirovinsko osiguranje* je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje
3. *dobrovoljno mirovinsko osiguranje* je dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje
4. *mirovinski program* je cjelokupnost pravila, propisa ili izjava kojima se reguliraju međusobna prava i obveze između mirovinskog osiguravajućeg društva i korisnika mirovine za stjecanje prava na mirovinu u okviru obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, korisnika mirovine na temelju jednokratne uplate u mirovinsko osiguravajuće društvo, a koja moraju sadržavati postupak za određivanje mirovine, učestalost i trajnost isplata te ostale informacije o mirovinskom programu koje su važne za donošenje odluke pojedinca o izboru mirovinskog programa
5. *korisnik mirovine* je osoba koja prima mirovinu od mirovinskog osiguravajućeg društva na temelju ugovora o mirovini
6. *mirovinsko društvo* je pravna osoba koja, na temelju odobrenja Agencije, obavlja djelatnost upravljanja mirovinskim fondom; mirovinsko društvo može biti obvezno mirovinsko društvo ili dobrovoljno mirovinsko društvo

7. *obvezno mirovinsko društvo* je mirovinsko društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima osnovano prema zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima i obveznih mirovinskih fondova

8. *dobrovoljno mirovinsko društvo* je mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima osnovano prema zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i dobrovoljnih mirovinskih fondova

9. *mirovinski fond* je fond osnovan prema zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima i obveznih mirovinskih fondova odnosno fond osnovan prema zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i dobrovoljnih mirovinskih fondova; mirovinski fond može biti obvezni mirovinski fond ili dobrovoljni mirovinski fond

10. *obvezni mirovinski fond* je fond osnovan prema zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima i obveznih mirovinskih fondova

11. *dobrovoljni mirovinski fond* je fond osnovan prema zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i dobrovoljnih mirovinskih fondova; dobrovoljni mirovinski fond može biti otvoreni dobrovoljni ili zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond

12. *pokrovitelj* je pravna ili fizička osoba, uključujući i sindikate i poslodavce te udruge pripadnika samostalnih djelatnosti, koja na bilo koji način sudjeluje u osnivanju zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda i uplatama u zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond u ime članova fonda

13. *član mirovinskog fonda* je osoba koja je prijavljena obveznom mirovinskom fondu, odnosno osoba koja je pristupila dobrovoljnom mirovinskom fondu na temelju sklopljenog ugovora i koja temeljem članstva u fondu ostvaruje ili će ostvariti pravo na mirovinu

14. *član obveznog mirovinskog fonda* je osoba koja je prijavljena obveznom mirovinskom fondu

15. *član otvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda* je osoba koja je pristupila dobrovoljnom mirovinskom fondu na temelju sklopljenog ugovora

16. *član zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda* je osoba koja je pristupila dobrovoljnom mirovinskom fondu na temelju sklopljenog ugovora i čija strukovna djelatnost je ovlašćuje ili će je ovlastiti na pravo na mirovinu u skladu s odredbama mirovinskog programa

17. *pravo na mirovinu* je svaka isplata na koju član fonda ili drugi korisnik ima pravo na temelju propisa koji uređuju obvezno i dobrovoljno mirovinsko osiguranje, odnosno ovoga Zakona

18. *ostvareno pravo na mirovinu* je svako pravo na isplatu koje je ostvareno nakon ispunjenja uvjeta na temelju propisa koji uređuju obvezno i dobrovoljno mirovinsko osiguranje, odnosno ovoga Zakona

19. *mirovina* je doživotna odnosno privremena mjesečna isplata u novcu koju mirovinsko osiguravajuće društvo isplaćuje korisniku mirovine na temelju ugovora o mirovini nakon ispunjavanja uvjeta propisanih ovim Zakonom

20. *dopunska mirovina* je starosna mirovina predviđena pravilima sustava dopunskih mirovina

21. *sustav dopunskih mirovina* je sustav dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje u zatvorenim mirovinskim fondovima

22. *ugovor o mirovini* je ugovor između korisnika mirovine i mirovinskog osiguravajućeg društva o isplati mirovine

23. *doznaka* je uplata iznosa s osobnog računa člana mirovinskog fonda na račun mirovinskoga osiguravajućeg društva

24. *imenovani korisnik* je osoba koja ima pravo na primanje zajamčenih isplata prema ugovoru o mirovini u slučaju smrti korisnika mirovine u zajamčenom razdoblju

25. *zajamčena isplata* je isplata mirovine u zajamčenom razdoblju koju mirovinsko osiguravajuće društvo isplaćuje korisniku mirovine na temelju ugovora o mirovini

26. *zajamčeno razdoblje* je razdoblje koje započinje s datumom umirovljenja i traje tijekom razdoblja ugovorenog između mirovinskog osiguravajućeg društva i korisnika mirovine, a koje je utvrđeno u ugovoru o mirovini, s tim da to razdoblje ne može biti kraće od pet godina

27. *kvalificirani udjel* je svaki izravni ili neizravni udjel u mirovinskom osiguravajućem društvu koji predstavlja 10 % ili više udjela u temeljnom kapitalu ili glasačkim pravima, ili manji udjel koji omogućava ostvarenje značajnog utjecaja na upravljanje mirovinskim osiguravajućim društvom. Pri izračunu postotka glasačkih prava, na odgovarajući način, se primjenjuju odredbe zakona koji uređuje tržište kapitala

28. *povezana osoba* je u odnosu na određenu pravnu ili fizičku osobu prema ovom Zakonu:

– osoba koja ima više od 10 % izdanih dionica ili poslovnih udjela i prava u odlučivanju, odnosno vlasničkih udjela u nekoj drugoj osobi – subjektu, ili koja, iako ima manji postotak od ovoga, može utjecati, izravno ili neizravno, na odluke koje donosi druga osoba – subjekt, do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica, poslovnih udjela, odnosno prava u odlučivanju

– osoba u kojoj neka druga osoba – subjekt iz podstavka 1. ove točke ima, izravno ili neizravno, više od 10 % izdanih dionica ili poslovnih udjela i prava u odlučivanju, odnosno vlasničkih udjela, ili koja, iako posjeduje manji postotak od ovoga, može utjecati izravno ili neizravno na odluke koje donosi takva osoba, do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica ili poslovnih udjela, odnosno prava u odlučivanju

– svaka druga osoba – subjekt u kojem dioničar ili imatelj udjela izravno ili neizravno posjeduje više od 10% dionica ili poslovnih udjela i prava u odlučivanju, odnosno vlasničkih udjela, ako u isto vrijeme isti dioničar ili imatelj udjela ima, također izravno ili neizravno, više od 10 % dionica ili poslovnih udjela, te prava u odlučivanju, odnosno vlasničkih udjela u prvom subjektu, do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica, vlasničkih udjela, odnosno prava u odlučivanju

– svaka fizička osoba ili osobe koje mogu, izravno ili neizravno, utjecati na odluke druge osobe – subjekta

– svaki član uprave, nadzornog odbora ili drugog tijela druge osobe – subjekta koje donosi odluke ili provodi nadzor

– u odnosu na svaku gore navedenu osobu, bračni drug, izvanbračni drug, životni partner ili srodnik do uključujući drugog stupnja u ravnoj lozi

29. *stvarni vlasnik nad pravnim subjektom* je stvarni vlasnik stranke sukladno zakonu koji uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma

30. *suradnik stjecatelja kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu* je:

- svaka fizička osoba koja je član uprave ili nadzornog odbora u pravnom subjektu u kojem je namjeravani stjecatelj kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu član uprave ili nadzornog odbora ili stvarni vlasnik nad pravnim subjektom,

- svaka fizička osoba koja je stvarni vlasnik pravnog subjekta u kojem je namjeravani stjecatelj kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu član uprave ili nadzornog odbora,

- svaka fizička osoba koja sa namjeravanim stjecateljem kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu ima zajedničko stvarno vlasništvo nad pravnim subjektom

31. *suradnik podnositelja zahtjeva za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave mirovinskog osiguravajućeg društva* je:

- svaka fizička osoba koja je član uprave ili nadzornog odbora u pravnom subjektu u kojem je podnositelj zahtjeva za člana uprave mirovinskog osiguravajućeg društva član uprave ili nadzornog odbora ili stvarni vlasnik nad pravnim subjektom,

- svaka fizička osoba koja je stvarni vlasnik pravnog subjekta u kojem je podnositelj zahtjeva za člana uprave mirovinskog osiguravajućeg društva član uprave ili nadzornog odbora,

- svaka fizička osoba koja sa podnositeljem zahtjeva za člana uprave u mirovinskom osiguravajućem društvu ima zajedničko stvarno vlasništvo nad pravnim subjektom

32. *relevantna osoba* je u odnosu na mirovinsko osiguravajuće društvo:

- osoba na rukovodećoj poziciji u mirovinskom osiguravajućem društvu ili osoba koja je član mirovinskog osiguravajućeg društva, član nadzornog odbora ili prokurist mirovinskog osiguravajućeg društva
- osoba na rukovodećoj poziciji ili osoba koja je član društva u svakoj pravnoj osobi ovlaštenoj za ponudu mirovinskih programa
- zaposlenik mirovinskog osiguravajućeg društva, zaposlenik pravne osobe na koju je mirovinsko osiguravajuće društvo delegiralo svoje poslove ili zaposlenik pravne osobe ovlaštene za ponudu mirovinskih programa, a koja je uključena u poslove koje mirovinsko osiguravajuće društvo obavlja
- svaka druga fizička osoba čije su usluge stavljene na raspolaganje i u nadležnosti su mirovinskog osiguravajućeg društva, a koja je uključena u poslove koje mirovinsko osiguravajuće društvo obavlja

33. *osoba s kojom je relevantna osoba u rodbinskoj vezi je:*

- bračni drug relevantne osobe ili bilo koja osoba koja se po nacionalnom pravu smatra izjednačenom s bračnim drugom
- uzdržavano dijete ili pastorka relevantne osobe

34. *uska povezanost* je povezanost dviju ili više fizičkih ili pravnih osoba, odnosno subjekata, na jedan od sljedećih načina:

- odnosom sudjelovanja
- odnosom kontrole

35. *sudjelovanje* je sudjelovanje neke osobe u drugoj pravnoj osobi ako:

- ima izravna ili neizravna ulaganja na temelju kojih sudjeluje s 20 % udjela ili više u kapitalu te pravne osobe ili glasačkim pravima u toj pravnoj osobi, ili
- ima udjel u kapitalu te pravne osobe ili u glasačkim pravima u toj pravnoj osobi manji od 20%, a stečen je s namjerom da, na temelju trajne povezanosti s tom pravnom osobom, omogućiti utjecaj na njezino poslovanje

36. *kontrola* je odnos između matičnog društva i društva kćeri ili sličan odnos između bilo koje fizičke ili pravne osobe i nekog društva.

U smislu ove točke:

- društvo kći društva kćeri također se smatra društvom kćeri matičnog društva koje je na čelu tih društava
- situaciju u kojoj su dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba trajno povezane s istom osobom putem odnosa kontrole, smatrat će se odnosom uske povezanosti između tih osoba

37. *prenosivi vrijednosni papiri* su vrste vrijednosnih papira koji su prenosivi na tržištu kapitala; mogu biti prenosivi vlasnički vrijednosni papiri, prenosivi dužnički vrijednosni papiri i svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina. Instrumenti plaćanja ne smatraju se prenosivim vrijednosnim papirima u smislu ove točke

38. *prenosivi vlasnički vrijednosni papiri* su dionice ili drugi vrijednosni papiri istog značaja koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvu, kao i potvrde o deponiranim dionicama

39. *prenosivi dužnički vrijednosni papiri* su obveznice i druge vrste sekuritiziranog duga, uključujući i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima

40. *instrumenti tržišta novca* su financijski instrumenti, osim instrumenata plaćanja, kojima se uobičajeno trguje na tržištu novca, kao što su trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi i certifikati o depozitu, bankovni akcepti, a koji su likvidni i čija se vrijednost može precizno odrediti u bilo kojem trenutku

41. *UCITS fond* (engl. Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities) je investicijski fond određen zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom

42. *alternativni investicijski fond* je investicijski fond određen zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima

43. *država članica* je država članica Europske unije odnosno država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru

44. *treća država* je država koja nije država članica u smislu točke 43. ovoga članka

45. *matična država članica* je država članica u kojoj mirovinsko osiguravajuće društvo ima registrirano sjedište i središnju upravu ili, ako nema registrirano sjedište, u kojoj ima središnju upravu

46. *država članica domaćin* je država članica čije je socijalno i radno zakonodavstvo mjerodavno za područje programa dobrovoljnog mirovinskog osiguranja

47. *mirovinsko osiguravajuće društvo iz druge države članice* je institucija bez obzira na njezin pravni oblik koja ima odobrenje za rad od nadležnog tijela te države članice za obavljanje poslova isplate mirovina u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima mirovinskog osiguravajućeg društva na temelju individualne kapitalizirane štednje člana zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda

48. *Središnji registar osiguranika* je ustanova čije su nadležnost i djelokrug propisani posebnim zakonom

49. *Agencija* je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, čije su nadležnost i djelokrug propisani Zakonom o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga

50. *subjekt nadzora* je pravna i fizička osoba koju nadzire Agencija u skladu s odredbama ovoga Zakona

51. *nadležno tijelo države članice* je tijelo pojedine države članice koje je, na temelju propisa te države članice, nadležno za nadzor pravne osobe koja obavlja poslove iz članka 9. ovoga Zakona

52. *Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje* (engl. *European Insurance and Occupational Pensions Authority* – u daljnjem tekstu: EIOPA) je Europsko nadzorno tijelo osnovano Uredbom Komisije (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15. 12. 2010.)“.

Članak 3.

U članku 16. stavku 1. točki 6. iza riječi: „rizicima“ dodaju se riječi: „a koji uključuju i upravljanje rizikom pranja novca i financiranja terorizma“.

Članak 4.

U članku 24. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Smatra se da osoba ispunjava uvjete neosuđivanosti iz stavka 1. točke 7. ovoga članka i ako nije pravomoćno osuđena za kaznena djela iz zakona drugih država članica i trećih država koja po svom opisu odgovaraju tim djelima.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 5.

U članku 31. iza stavka 1. dodaju se stavci 2. do 5. koji glase:

„(2) Stjecatelj kvalificiranog udjela u Društvu može biti osoba koja nije suradnik osobe pravomoćno osuđene za kaznena djela iz članka 24. stavka 1. točke 7. i stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Agencija je ovlaštena podatke o pravomoćnoj osuđivanosti namjeravanog stjecatelja kvalificiranog udjela u Društvu i suradnika namjeravanog stjecatelja kvalificiranog udjela u Društvu, za kaznena djela u Republici Hrvatskoj pribaviti iz kaznene evidencije ministarstva nadležnog za pravosuđe ili iz Europskog sustava kaznenih evidencija u skladu sa zakonom kojim se uređuju pravne posljedice osude, kaznena evidencija i rehabilitacija.

(4) Agencija je ovlaštena zatražiti od nadležnih državnih tijela podatke u postupku izdavanja odobrenja za stjecanje kvalificiranog udjela u Društvu.

(5) Smatra se da osoba koja je suradnik osobe pravomoćno osuđene za kaznena djela iz članka 24. stavka 1. točke 7. i stavka 2. ovoga Zakona nema dobar ugled.“.

Članak 6.

U članku 38. stavku 1. iza točke 8. na kraju rečenice briše se točka te se dodaje točka 9. koja glasi:

„9. koja nije suradnik osobe pravomoćno osuđene za kaznena djela iz točke 8. i stavka 3. ovoga članka.“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Smatra se da osoba ispunjava uvjete neosuđivanosti iz stavka 1. točke 8. ovoga članka i ako nije pravomoćno osuđena za kaznena djela iz zakona drugih država članica i trećih država koja po svom opisu odgovaraju tim djelima.“.

Iza stavka 8. dodaju se stavci 9. i 10. koji glase:

„(9) Agencija je ovlaštena podatke o pravomoćnoj osuđivanosti podnositelja zahtjeva za člana uprave Društva i suradnika podnositelja zahtjeva za člana uprave Društva, za kaznena djela u Republici Hrvatskoj pribaviti iz kaznene evidencije ministarstva nadležnog za pravosuđe ili iz Europskog sustava kaznenih evidencija u skladu sa zakonom kojim se uređuju pravne posljedice osude, kaznena evidencija i rehabilitacija.

(10) Agencija je ovlaštena zatražiti od nadležnih državnih tijela podatke u postupku izdavanja odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave Društva.“.

Članak 7.

U članku 50. stavku 2. iza riječi: „poslovanja,“ dodaju se riječi: „a koji uključuje sustav upravljanja rizikom od pranja novca i financiranja terorizma,“.

Članak 8.

Iza članka 199. dodaje se članak 199.a koji glasi:

„Članak 199.a

„Agencija je dužna ministarstvu nadležnom za mirovinski sustav na zahtjev dostaviti informacije u vezi s primjenom Direktive 2014/50/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16.

travnja 2014. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje mobilnosti radnika među državama članicama unaprjeđivanjem stjecanja i očuvanja prava na dopunsku mirovinu, u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva, na temelju kojih će ministarstvo izvijestiti Europsku komisiju.“.

Članak 9.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim člankom u pravni sustav Republike Hrvatske prenosi se Direktiva 2014/50/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje mobilnosti radnika među državama članicama unaprjeđivanjem stjecanja i očuvanja prava na dopunsku mirovinu.

Uz članak 2.

Izvršena je izmjena članka na način da je dopunjen definiranjem pojmova dopunska mirovina i sustav dopunskih mirovina, a u skladu s definicijom dopunske mirovine i sustava dopunskih mirovina, kako je to propisano Direktivom 2014/50/EU o minimalnim zahtjevima za poboljšanje mobilnosti radnika među državama članicama unaprjeđivanjem stjecanja i očuvanja prava na dopunsku mirovinu.

Ovim člankom se ujedno usklađuju pojmovi bračni drug i izvanbračni drug, odnosno životni partner, sa pozitivnim pravnim propisima u kojima su ovi pojmovi izjednačeni.

Također se definiraju pojmovi stvarni vlasnik nad pravnim subjektom, suradnik stjecatelja kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu i suradnik podnositelja zahtjeva za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave mirovinskog osiguravajućeg društva.

Uz članak 3.

Ovim se člankom dodatno naglašava da sustav upravljanja rizicima uključuje i upravljanje rizikom pranja novca i financiranja terorizma.

Uz članak 4.

Ovim se člankom precizira da ispunjenje uvjeta neosuđivanosti člana mirovinskog osiguravajućeg društva za kaznena djela propisana ovim člankom Zakona, obuhvaća i kaznena djela iz zakona drugih država članica i trećih država koja po svom opisu odgovaraju tim djelima.

Uz članak 5.

Ovim se člankom propisuju dodatni kriteriji procjene primjerenosti i financijskog stanja namjeravanog stjecatelja kvalificiranog udjela. U skladu sa zahtjevom izraženim u Preporuci 23 MONEYVAL propisuje se da namjeravani stjecatelj ne smije biti suradnik osobe pravomoćno osuđene za točno određena kaznena djela, među kojima su i kaznena djela pranja novca i financiranja terorizma.

Ujedno se propisuje ovlaštenje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga za pribavljanje podataka o pravomoćnoj osuđivanosti namjeravanog stjecatelja kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu i suradnika namjeravanog stjecatelja kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu i to za kaznena djela u Republici Hrvatskoj od ministarstva nadležnog za pravosuđe ili iz Europskog sustava kaznenih evidencija u skladu sa zakonom kojim se uređuju pravne posljedice osude, kaznena evidencija i rehabilitacija. Isto tako propisuje se ovlaštenje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga da od nadležnih državnih tijela zatraže podatke u postupku izdavanja odobrenja namjeravanom stjecatelju kvalificiranog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu, kada Agencija procijeni potrebu prikupljanja takvih podataka. Nadležna tijela u smislu ove odredbe mogu biti Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo financija - Ured za sprječavanje pranja novca i druga nadležna tijela koja mogu raspolagati ovakvim informacijama. Ujedno se propisuje da se smatra se da osoba koja je suradnik osobe pravomoćno osuđene za kaznena djela iz ovoga Zakona nema dobar ugled.

Uz članak 6.

Ovim člankom se detaljnije propisuju kriteriji temeljem kojih će Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga prilikom odlučivanja o ispunjenju uvjeta za obavljanje funkcije člana uprave mirovinskog osiguravajućeg društva ocijeniti podnositelje zahtjeva za člana uprave. U skladu sa zahtjevom izraženim u Preporuci 23 MONEYVAL propisuje se da podnositelj zahtjeva za člana uprave ne smije biti suradnik osobe pravomoćno osuđene za točno određena kaznena djela, među kojima su i kaznena djela pranja novca i financiranja terorizma. Također se daje ovlaštenje Agenciji za prikupljanje podataka o pravomoćnoj osuđivanosti podnositelja zahtjeva za člana uprave Društva i suradnika podnositelja zahtjeva za člana uprave od ministarstva nadležnog za pravosuđe, odnosno od adekvatnog tijela koje vodi takve evidencije na razini EU, kao i ovlaštenje za pribavljanje potrebnih podataka od nadležnih državnih tijela u postupku izdavanja odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave, kada Agencija procijeni potrebu prikupljanja takvih podataka. Nadležna tijela u smislu ove odredbe mogu biti Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo financija - Ured za sprječavanje pranja novca i druga nadležna tijela koja mogu raspolagati ovakvim informacijama.

Uz članak 7.

Ovim se člankom dodatno naglašava da sustav upravljanja rizicima uključuje i upravljanje rizikom pranja novca i financiranja terorizma.

Uz članak 8.

Ovom je odredbom propisana obveza ministarstva nadležnog za mirovinski sustav da Europsku komisiju izvijesti o primjeni Direktive 2014/50/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje mobilnosti radnika među državama članicama unaprjeđivanjem stjecanja i očuvanja prava na dopunsku mirovinu. Da bi ministarstvo moglo provesti ovu obvezu, informacije će morati prikupiti od regulatorne i nadzorne Agencije, kojoj se propisuje obveza dostave podataka ministarstvu u roku od 30 dana.

Uz članak 9. Ovim se člankom propisuje stupanje na snagu Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni sustav Republike Hrvatske prenose:

- Direktiva Vijeća 88/361/EEC od 24. lipnja 1988. za provedbu članka 67. Ugovora (SL L 178, 8. 7. 1988.)
- Direktiva Vijeća 98/49/EZ od 29. lipnja 1998. o zaštiti prava na dopunsku mirovinu zaposlenih i samozaposlenih osoba koje se kreću unutar Zajednice (SL L 209, 25. 7. 1998.)
- Direktiva 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. lipnja 2003. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 235, 23. 9. 2003.), kako je posljednji put izmijenjena Direktivom 2013/14/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o izmjeni Direktive 2003/41/EZ o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje, Direktive 2009/65/EZ o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) i Direktive 2011/61/EU o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova u odnosu na preveliko oslanjanje na kreditne rejtinge (SL L 145, 31. 5. 2013.)
- Direktiva 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada (preinačena) (SL L 204, 26. 7. 2006.)
- Direktiva 2010/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o primjeni načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama koji su samozaposleni i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 86/613/EEZ (SL L 180, 15. 7. 2010.).

Članak 3.

U smislu ovoga Zakona pojmovi imaju sljedeća značenja:

1. *Mirovinsko osiguravajuće društvo* je dioničko društvo koje nudi mirovinske programe i isplaćuje mirovine korisnicima mirovina i drugim osobama u skladu s odredbama ovoga Zakona.
2. *Obvezno mirovinsko osiguranje* je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.
3. *Dobrovoljno mirovinsko osiguranje* je dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.
4. *Mirovinski program* je cjelokupnost pravila, propisa ili izjava kojima se reguliraju međusobna prava i obveze između mirovinskog osiguravajućeg društva i korisnika mirovine za stjecanje prava na mirovinu u okviru obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, korisnika mirovine na temelju jednokratne uplate u mirovinsko osiguravajuće društvo, a koja moraju sadržavati postupak za određivanje mirovine, učestalost i trajnost isplata te ostale informacije o mirovinskom programu koje su važne za donošenje odluke pojedinca o izboru mirovinskog programa.
5. *Korisnik mirovine* je osoba koja prima mirovinu od mirovinskog osiguravajućeg društva na temelju ugovora o mirovini.
6. *Mirovinsko društvo* je pravna osoba koja, na temelju odobrenja Agencije, obavlja djelatnost upravljanja mirovinskim fondom; mirovinsko društvo može biti obvezno mirovinsko društvo ili dobrovoljno mirovinsko društvo.
7. *Obvezno mirovinsko društvo* je mirovinsko društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima osnovano prema zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima i obveznih mirovinskih fondova.
8. *Dobrovoljno mirovinsko društvo* je mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima osnovano prema zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i dobrovoljnih mirovinskih fondova.
9. *Mirovinski fond* je fond osnovan prema zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima i obveznih mirovinskih fondova odnosno fond osnovan prema zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i dobrovoljnih mirovinskih fondova; mirovinski fond može biti obvezni mirovinski fond ili dobrovoljni mirovinski fond.
10. *Obvezni mirovinski fond* je fond osnovan prema zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima i obveznih mirovinskih fondova.
11. *Dobrovoljni mirovinski fond* je fond osnovan prema zakonu koji uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i dobrovoljnih mirovinskih fondova; dobrovoljni mirovinski fond može biti otvoreni dobrovoljni ili zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond.

12. *Pokrovitelj* je pravna ili fizička osoba, uključujući i sindikate i poslodavce te udruge pripadnika samostalnih djelatnosti, koja na bilo koji način sudjeluje u osnivanju zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda i uplatama u zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond u ime članova fonda.

13. *Član mirovinskog fonda* je osoba koja je prijavljena obveznom mirovinskom fondu, odnosno osoba koja je pristupila dobrovoljnom mirovinskom fondu na temelju sklopljenog ugovora i koja temeljem članstva u fondu ostvaruje ili će ostvariti pravo na mirovinu.

14. *Član obveznog mirovinskog fonda* je osoba koja je prijavljena obveznom mirovinskom fondu.

15. *Član otvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda* je osoba koja je pristupila dobrovoljnom mirovinskom fondu na temelju sklopljenog ugovora.

16. *Član zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda* je osoba koja je pristupila dobrovoljnom mirovinskom fondu na temelju sklopljenog ugovora i čija strukovna djelatnost je ovlašćuje ili će je ovlastiti na pravo na mirovinu u skladu s odredbama mirovinskog programa.

17. *Pravo na mirovinu* je svaka isplata na koju član fonda ili drugi korisnik ima pravo na temelju propisa koji uređuju obvezno i dobrovoljno mirovinsko osiguranje, odnosno ovoga Zakona.

18. *Ostvareno pravo na mirovinu* je svako pravo na isplatu koje je ostvareno nakon ispunjenja uvjeta na temelju propisa koji uređuju obvezno i dobrovoljno mirovinsko osiguranje, odnosno ovoga Zakona.

19. *Mirovina* je doživotna odnosno privremena mjesečna isplata u novcu koju mirovinsko osiguravajuće društvo isplaćuje korisniku mirovine na temelju ugovora o mirovini nakon ispunjavanja uvjeta propisanih ovim Zakonom.

20. *Ugovor o mirovini* je ugovor između korisnika mirovine i mirovinskog osiguravajućeg društva o isplati mirovine.

21. *Doznaka* je uplata iznosa s osobnog računa člana mirovinskog fonda na račun mirovinskoga osiguravajućeg društva.

22. *Imenovani korisnik* je osoba koja ima pravo na primanje zajamčenih isplata prema ugovoru o mirovini u slučaju smrti korisnika mirovine u zajamčenom razdoblju.

23. *Zajamčena isplata* je isplata mirovine u zajamčenom razdoblju koju Društvo isplaćuje korisniku mirovine na temelju ugovora o mirovini.

24. *Zajamčeno razdoblje* je razdoblje koje započinje s datumom umirovljenja i traje tijekom razdoblja ugovorenog između Društva i korisnika mirovine, a koje je utvrđeno u ugovoru o mirovini, s tim da to razdoblje ne može biti kraće od pet godina.

25. *Kvalificirani udjel* je svaki izravni ili neizravni udjel u mirovinskom osiguravajućem društvu koji predstavlja 10 % ili više udjela u temeljnom kapitalu ili glasačkim pravima, ili

manji udjel koji omogućava ostvarenje značajnog utjecaja na upravljanje mirovinskim osiguravajućim društvom. Pri izračunu postotka glasačkih prava, na odgovarajući način, se primjenjuju odredbe zakona koji uređuje tržište kapitala.

26. *Povezana osoba* je u odnosu na određenu pravnu ili fizičku osobu prema ovom Zakonu:

- osoba koja ima više od 10 % izdanih dionica ili poslovnih udjela i prava u odlučivanju, odnosno vlasničkih udjela u nekoj drugoj osobi – subjektu, ili koja, iako ima manji postotak od ovoga, može utjecati, izravno ili neizravno, na odluke koje donosi druga osoba – subjekt, do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica, poslovnih udjela, odnosno prava u odlučivanju
- osoba u kojoj neka druga osoba – subjekt iz prethodne alineje ima, izravno ili neizravno, više od 10 % izdanih dionica ili poslovnih udjela i prava u odlučivanju, odnosno vlasničkih udjela, ili koja, iako posjeduje manji postotak od ovoga, može utjecati izravno ili neizravno na odluke koje donosi takva osoba, do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica ili poslovnih udjela, odnosno prava u odlučivanju
- svaka druga osoba – subjekt u kojem dioničar ili imatelj udjela izravno ili neizravno posjeduje više od 10% dionica ili poslovnih udjela i prava u odlučivanju, odnosno vlasničkih udjela, ako u isto vrijeme isti dioničar ili imatelj udjela ima, također izravno ili neizravno, više od 10 % dionica ili poslovnih udjela, te prava u odlučivanju, odnosno vlasničkih udjela u prvom subjektu, do trećeg stupnja povezanosti po vertikalnoj liniji posjedovanja dionica, vlasničkih udjela, odnosno prava u odlučivanju
- svaka fizička osoba ili osobe koje mogu, izravno ili neizravno, utjecati na odluke druge osobe – subjekta
- svaki član uprave, nadzornog odbora ili drugog tijela druge osobe – subjekta koje donosi odluke ili provodi nadzor
- u odnosu na svaku gore navedenu osobu, bračni drug ili srodnik do uključujući drugog koljena.

27. *Relevantna osoba* je u odnosu na mirovinsko osiguravajuće društvo:

- osoba na rukovodećoj poziciji u mirovinskom osiguravajućem društvu ili osoba koja je član mirovinskog osiguravajućeg društva, član nadzornog odbora ili prokurist mirovinskog osiguravajućeg društva
- osoba na rukovodećoj poziciji ili osoba koja je član društva u svakoj pravnoj osobi ovlaštenoj za ponudu mirovinskih programa
- zaposlenik mirovinskog osiguravajućeg društva, zaposlenik pravne osobe na koju je mirovinsko osiguravajuće društvo delegiralo svoje poslove ili zaposlenik pravne osobe ovlaštene za ponudu mirovinskih programa, a koja je uključena u poslove koje mirovinsko osiguravajuće društvo obavlja

– svaka druga fizička osoba čije su usluge stavljene na raspolaganje i u nadležnosti su mirovinskog osiguravajućeg društva, a koja je uključena u poslove koje mirovinsko osiguravajuće društvo obavlja.

28. *Osoba s kojom je relevantna osoba u rodbinskoj vezi je:*

– bračni drug relevantne osobe ili bilo koja osoba koja se po nacionalnom pravu smatra izjednačenom s bračnim drugom

– uzdržavano dijete ili pastorka relevantne osobe.

29. *Uska povezanost* je povezanost dviju ili više fizičkih ili pravnih osoba, odnosno subjekata, na jedan od sljedećih načina:

– odnosom sudjelovanja

– odnosom kontrole.

30. *Sudjelovanje* je sudjelovanje neke osobe u drugoj pravnoj osobi ako:

– ima izravna ili neizravna ulaganja na temelju kojih sudjeluje s 20 % udjela ili više u kapitalu te pravne osobe ili glasačkim pravima u toj pravnoj osobi, ili

– ima udjel u kapitalu te pravne osobe ili u glasačkim pravima u toj pravnoj osobi manji od 20 %, a stečen je s namjerom da, na temelju trajne povezanosti s tom pravnom osobom, omogućiti utjecaj na njezino poslovanje.

31. *Kontrola* je odnos između matičnog društva i društva kćeri ili sličan odnos između bilo koje fizičke ili pravne osobe i nekog društva.

U smislu ove točke:

– društvo kći društva kćeri također se smatra društvom kćeri matičnog društva koje je na čelu tih društava

– situaciju u kojoj su dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba trajno povezane s istom osobom putem odnosa kontrole, smatrat će se odnosom uske povezanosti između tih osoba.

32. *Prenosivi vrijednosni papiri* su vrste vrijednosnih papira koji su prenosivi na tržištu kapitala; mogu biti prenosivi vlasnički vrijednosni papiri, prenosivi dužnički vrijednosni papiri i svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina. Instrumenti plaćanja ne smatraju se prenosivim vrijednosnim papirima u smislu ove točke.

33. *Prenosivi vlasnički vrijednosni papiri* su dionice ili drugi vrijednosni papiri istog značaja koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvu, kao i potvrde o deponiranim dionicama.

34. *Prenosivi dužnički vrijednosni papiri* su obveznice i druge vrste sekuritiziranog duga, uključujući i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima.

35. *Instrumenti tržišta novca* su financijski instrumenti, osim instrumenata plaćanja, kojima se uobičajeno trguje na tržištu novca, kao što su trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi i certifikati o depozitu, bankovni akcepti, a koji su likvidni i čija se vrijednost može precizno odrediti u bilo kojem trenutku.

36. *UCITS fond* (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities) je investicijski fond određen zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom.

37. *Alternativni investicijski fond* je investicijski fond određen zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima.

38. *Država članica* je država članica Europske unije odnosno država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru.

39. *Treća država* je država koja nije država članica u smislu točke 51. ovoga članka.

40. *Matična država članica* je država članica u kojoj mirovinsko osiguravajuće društvo ima registrirano sjedište i središnju upravu ili, ako nema registrirano sjedište, u kojoj ima središnju upravu.

41. *Država članica domaćin* je država članica čije je socijalno i radno zakonodavstvo mjerodavno za područje programa dobrovoljnog mirovinskog osiguranja.

42. *Mirovinsko osiguravajuće društvo iz druge države članice* je institucija bez obzira na njezin pravni oblik koja ima odobrenje za rad od nadležnog tijela te države članice za obavljanje poslova isplate mirovina u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima mirovinskog osiguravajućeg društva na temelju individualne kapitalizirane štednje člana zatvorenog dobrovoljnog mirovinskog fonda.

43. *Središnji registar osiguranika* je ustanova čije su nadležnost i djelokrug propisani posebnim zakonom.

44. *Agencija* je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, čije su nadležnost i djelokrug propisani Zakonom o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga.

45. *Subjekt nadzora* je pravna i fizička osoba koju nadzire Agencija u skladu s odredbama ovoga Zakona.

46. *Nadležno tijelo države članice* je tijelo pojedine države članice koje je, na temelju propisa te države članice, nadležno za nadzor pravne osobe koja obavlja poslove iz članka 9. ovoga Zakona.

47. *Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje* (*European Insurance and Occupational Pensions Authority – u daljnjem tekstu: EIOPA*) je Europsko nadzorno tijelo osnovano Uredbom Komisije (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno

tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15. 12. 2010.).

Članak 16.

(1) Uz zahtjev za izdavanje rješenja o odobrenju za rad potrebno je priložiti sljedeću dokumentaciju:

1. statut Društva s ispravom na temelju koje je statut usvojen (izjava članova)
2. popis članova koji su dioničari Društva s informacijom o tome jesu li oni povezane osobe i o prirodi njihove povezanosti, te dokumente koji potvrđuju pravni status i porijeklo financijskih sredstava namijenjenih za uplatu temeljnoga kapitala Društva
3. popis kandidata za obavljanje funkcije članova uprave i nadzornog odbora Društva s njihovim izjavama da pristaju obavljati ove dužnosti i da nema okolnosti koje bi bile protivne odredbama zakona kojima se uređuje osnivanje i poslovanje trgovačkih društava, odredbama ovoga Zakona i odredbama akta o osnivanju društva, za obavljanje tih funkcija
4. isprave koje iskazuju financijski položaj svih članova koji su stjecatelji kvalificiranog udjela Društva za posljednje dvije godine prije dana podnošenja zahtjeva, uključujući isprave koje potvrđuju da nema zaostalih poreznih obveza i neplaćenih doprinosa
5. organizacijsku strukturu i poslovni plan Društva za sljedećih pet poslovnih godina
6. opis sustava upravljanja rizicima
7. potvrdu ovlaštenog aktuara o tome je li Društvo sposobno osigurati adekvatnost kapitala s obzirom na vrstu i opseg poslova koje će obavljati.

(2) Poslovni plan iz stavka 1. točke 5. ovoga članka mora sadržavati:

1. temeljne poslovne politike
2. opis mirovinskih programa koje Društvo nudi u okviru svog poslovanja
3. projekcije izvještaja o financijskom položaju i izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti
4. izračun iznosa kapitala iz članka 75. i jamstvenog kapitala iz članka 81. ovoga Zakona i stavki koje ga čine
5. izračun granica solventnosti iz članka 79. ovoga Zakona
6. predviđenu visinu troškova osnivanja, organizacijskih troškova i troškova poslovanja te izvore financiranja ovih troškova
7. ocjenu predviđenog stanja likvidnosti i financijska sredstva koja će biti na raspolaganju za pokriće obveza i osiguravanja adekvatnosti kapitala

8. elaborat o očekivanim poslovnim rezultatima, osobito o očekivanim prihodima, očekivanim isplatama i drugim troškovima te očekivanom oblikovanju tehničkih pričuva

9. računske osnovice te načela i formule za obračun mirovine, kao što su tablice vjerojatnosti i kamatne stope s mišljenjem ovlaštenog aktuara.

(3) Agencija će ocijeniti primjerenost, prikladnost i financijsku stabilnost osoba iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, uzimajući u obzir sljedeće kriterije:

1. poslovni ugled članova Društva

2. financijsku stabilnost članova Društva

3. mogućnost kontinuiranog ispunjavanja zahtjeva iz ovoga Zakona, kao i drugih zakona kada je to primjenjivo na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi, od strane Društva, a posebno postojanje strukture koja omogućava učinkovito provođenje nadzora, učinkovitu razmjenu podataka između nadležnih tijela te mogućnost razgraničenja nadležnosti između više nadležnih tijela

4. postojanje osnovane sumnje o počinjenju ili pokušaju počinjenja kaznenog djela pranja novca ili financiranja terorizma, prema propisima koji to uređuju, od strane Društva.

(4) Agencija će pravilnikom detaljnije propisati i drugu dokumentaciju i informacije koje se moraju priložiti uz zahtjev za izdavanje odobrenja za rad Društva.

Članak 24.

(1) Član Društva može biti osoba:

1. koja u razdoblju od tri godine prije stjecanja članstva u Društvu nije imala više od 10 % udjela u temeljnom kapitalu Društva, investicijskom društvu ili kreditnoj instituciji, mirovinskom društvu, društvu za upravljanje investicijskim fondovima, društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje, u vrijeme kada je tim društvima oduzeto odobrenje za rad

2. koja je potpuno poslovno sposobna

3. trgovačko društvo, trgovac pojedinac ili obrtnik nad čijom imovinom nije otvoren ili proveden stečajni postupak ili pokrenut postupak predstečajne nagodbe

4. koja nije bila na rukovodećim položajima u trgovačkom društvu nad kojim je otvoren stečajni postupak, pokrenut postupak predstečajne nagodbe, donesena odluka o prisilnoj likvidaciji ili kojem je oduzeto odobrenje za rad, osim ako Agencija utvrdi da ta osoba nije svojim postupanjem ili nepostupanjem pridonijela ovim okolnostima

5. koja ne obnaša dužnost u državnoj službi, odnosno koja ne obnaša dužnost u tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i koja nije službenik državne ili lokalne i područne (regionalne) samouprave ili tijela odgovornih zakonodavnoj i izvršnoj vlasti u Republici Hrvatskoj, državi članici ili trećoj državi

6. kojoj zbog nepoštivanja odgovarajućih propisa nije oduzeto odgovarajuće odobrenje ili odobrenje za obavljanje određenih poslova prema zakonima koji su u nadležnosti Agencije ili Hrvatske narodne banke ili srodnih nadzornih tijela iz Republike Hrvatske, država članica i trećih država

7. koja nije pravomoćno osuđena za prekršaj ili kazneno djelo koje predstavlja grubo ili trajno kršenje propisa iz nadležnosti Agencije, Hrvatske narodne banke ili srodnih nadzornih tijela iz Republike Hrvatske, država članica i trećih država, odnosno za kaznena djela propisana Kaznenim zakonom («Narodne novine», br. 125/11. i 144/12.) i to:

– glava IX. – kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva

– glava XII. – kaznena djela protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja

– glava XXIII. – kaznena djela protiv imovine (osim za kazneno djelo neovlaštene uporabe tuđe pokretne stvari i kazneno djelo oštećenja tuđe stvari), kod kojih se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti

– glava XXIV. – kaznena djela protiv gospodarstva

– glava XXVI. – kaznena djela krivotvorenja

– glava XXVIII. – kaznena djela protiv službene dužnosti

– glava XXIX. – kaznena djela protiv pravosuđa,

kaznena djela iz glave II. Zakona o trgovačkim društvima, odnosno za kaznena djela iz Kaznenog zakona («Narodne novine», br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11. i 143/12.) i to:

– glava XIII. – kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom

– glava XVII. – kaznena djela protiv imovine (osim za kazneno djelo oduzimanja tuđe pokretne stvari i kazneno djelo uništenja i oštećenja tuđe stvari) kod kojih se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti

– glava XXI. – kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja

– glava XXII. – kaznena djela protiv pravosuđa

– glava XXIII. – kaznena djela protiv vjerodostojnosti isprava

– glava XXV. – kaznena djela protiv službene dužnosti

– kazneno djelo povrede prava na rad i drugih prava iz rada iz članka 114. i kazneno djelo povrede prava na zdravstvenu i invalidsku zaštitu iz članka 115.

(2) Agencija će pravilnikom detaljnije propisati uvjete iz stavka 1. točke 7. ovoga članka.

Članak 31.

Pri odlučivanju o zahtjevu za izdavanje rješenja o odobrenju za stjecanje kvalificiranog udjela, Agencija procjenjuje primjerenost i financijsko stanje namjeravanog stjecatelja kvalificiranog udjela prema sljedećim kriterijima:

1. ugledu namjeravanog stjecatelja
2. ugledu, iskustvu i odgovarajućim sposobnostima osoba koje će nakon stjecanja voditi poslovanje Društva
3. financijskom stanju namjeravanog stjecatelja
4. mogućnostima Društva da se kontinuirano pridržava odredbi ovoga Zakona i drugih zakona i propisa primjenjivih na poslovanje Društva
5. postojanju opravdanih razloga za sumnju u skladu s propisima o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, da se predmetnim stjecanjem kvalificiranog udjela provodi ili pokušava provesti pranje novca ili financiranje terorizma, ili opravdanih razloga za sumnju da predmetno stjecanje kvalificiranog udjela može povećati rizik od pranja novca ili financiranja terorizma.

Članak 38.

(1) Član uprave Društva može biti osoba:

1. koja ima odgovarajuće stručne kvalifikacije, sposobnost i iskustvo potrebno za vođenje poslova Društva
2. koja ima dobar poslovni ugled
3. nad čijom imovinom kao dužnika pojedinca (trgovac pojedinac ili obrtnik) nije otvoren, ne vodi se, niti je proveden stečajni postupak odnosno nije pokrenut i ne vodi se postupak predstečajne nagodbe, osim ako Agencija ocijeni da je ta osoba svojim nesavjesnim ili nestručnim radom i postupanjem utjecala na otvaranje stečaja, odnosno pokretanje postupka predstečajne nagodbe
4. koja nije bila član nadzornog odbora, član uprave ili osoba na drugom rukovodećem položaju u Društvu, odnosno trgovačkom društvu kada je nad njim otvoren stečajni postupak ili postupak predstečajne nagodbe, donesena odluka o prisilnoj likvidaciji ili kojem je oduzeto odobrenje za rad, osim ako Agencija ocijeni da je ta osoba svojim nesavjesnim ili nestručnim radom i postupanjem utjecala na otvaranje stečaja, pokretanja predstečajne nagodbe, prisilne likvidacije ili oduzimanje odobrenja za rad
5. kojoj Agencija, Hrvatska narodna banka ili srodno nadzorno tijelo iz Republike Hrvatske, država članica i trećih država nije odbilo izdati odobrenje za obavljanje funkcije člana uprave, ili ako je proteklo najmanje godinu dana od dana izvršnosti rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave

6. za koju je na osnovi dosadašnjeg ponašanja moguće opravdano zaključiti da će pošteno i savjesno obavljati poslove člana uprave Društva

7. koja ispunjava uvjete za člana uprave iz zakona koji uređuje osnivanje i poslovanje trgovačkih društava

8. koja nije pravomoćno osuđena za kazneno djelo ili prekršaj koji predstavlja grubo ili trajno kršenje propisa iz nadležnosti Agencije, Hrvatske narodne banke ili srodnih nadzornih tijela iz Republike Hrvatske, država članica i trećih država, odnosno za kaznena djela propisana Kaznenim zakonom (»Narodne novine«, br. 125/11. i 144/12.) i to:

– glava IX. – kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva

– glava XII. – kaznena djela protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja

– glava XXIII. – kaznena djela protiv imovine (osim za kazneno djelo neovlaštene uporabe tuđe pokretne stvari i kazneno djelo oštećenja tuđe stvari), kod kojih se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti

– glava XXIV. – kaznena djela protiv gospodarstva

– glava XXVI. – kaznena djela krivotvorenja

– glava XXVIII. – kaznena djela protiv službene dužnosti

– glava XXIX. – kaznena djela protiv pravosuđa,

kaznena djela iz glave II. Zakona o trgovačkim društvima, odnosno za kaznena djela iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11. i 143/12.) i to:

– glava XIII. – kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom

– glava XVII. – kaznena djela protiv imovine (osim za kazneno djelo oduzimanja tuđe pokretne stvari i kazneno djelo uništenja i oštećenja tuđe stvari) kod kojih se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti

– glava XXI. – kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja

– glava XXII. – kaznena djela protiv pravosuđa

– glava XXIII. – kaznena djela protiv vjerodostojnosti isprava

– glava XXV. – kaznena djela protiv službene dužnosti

– kazneno djelo povrede prava na rad i drugih prava iz rada iz članka 114. i kazneno djelo povrede prava na zdravstvenu i invalidsku zaštitu iz članka 115.

(2) Pod iskustvom iz stavka 1. točke 1. ovoga članka podrazumijeva se najmanje trogodišnje iskustvo na rukovodećim poslovima u Društvu, mirovinskom društvu, društvu za upravljanje investicijskim fondovima, društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje, odnosno pet godina iskustva u rukovođenju poslovima koji se mogu usporediti s poslovima Društva.

(3) Smatra se da fizička osoba koja nije državljanin Republike Hrvatske ispunjava uvjete o nekažnjavanju iz stavka 1. točaka 7. i 8. ovoga članka ako nije pravomoćno osuđena za djela koja u svom opisu odgovaraju tim djelima.

(4) Članovi uprave Društva moraju voditi poslovanje Društva u punom radnom vremenu i biti u radnom odnosu s Društvom.

(5) Najmanje jedan član uprave Društva mora znati hrvatski jezik.

(6) Član uprave Društva može biti samo ona osoba koja ima položeni ispit za stjecanje zvanja ovlaštenog upravitelja mirovinskog osiguravajućeg društva ili neki drugi međunarodno priznati stručni ispit iz područja upravljanja investicijama koji odobri Agencija.

(7) Agencija će organizirati provođenje ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog upravitelja Društva, te može organizirati obrazovni program za stjecanje zvanja ovlaštenog upravitelja Društva, a njegov sadržaj, trajanje i uvjete za pristup ispitu propisati pravilnikom.

(8) Agencija će pravilnikom detaljnije propisati uvjete iz stavaka 1., 2., 3. i 6. ovoga članka, za obavljanje funkcije člana uprave Društva, odnosno za izdavanje odobrenja te dokumentaciju koja se prilaže zahtjevu za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave.

Članak 50.

(1) Upravljanje rizicima je sveobuhvatan proces odnosno skup postupaka, metoda i tehnika za identificiranje, mjerenje, praćenje, upravljanje rizicima te kontinuirano izvještavanje o rizicima kojima je Društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju.

(2) Društvo je dužno uspostaviti sveobuhvatan i učinkovit sustav upravljanja rizicima u skladu s vrstom, opsegom i složenosti svoga poslovanja, koji mora uključivati najmanje:

1. strategije, politike, postupke i mjere upravljanja rizicima

2. tehnike mjerenja rizika

3. podjelu odgovornosti u vezi s upravljanjem rizicima.

(3) Društvo je dužno propisati, primjenjivati, dokumentirati i redovito ažurirati odgovarajuće, učinkovite i sveobuhvatne strategije i politike upravljanja rizicima u svrhu utvrđivanja rizika povezanih s poslovanjem Društva, poslovnim procesima i sustavima, doprinose tih pojedinih rizika cjelokupnom profilu rizičnosti i utvrđivanja prihvatljivog stupnja rizika.

(4) Društvo je dužno u procesu upravljanja rizicima odrediti sklonost prema riziku i profil rizičnosti Društva.

(5) Društvo je dužno u okviru procesa upravljanja rizicima, a u skladu s vrstom, opsegom i složenosti svoga poslovanja, uspostaviti sveobuhvatan i učinkovit proces procjene kreditne sposobnosti izdavatelja u koje namjerava ulagati ili ulaže svoju imovinu.

(6) Društvo je dužno na osnovi usvojenih strategija i politika upravljanja rizicima i utvrđenog prihvatljivog stupnja rizika donijeti učinkovite postupke i mjere upravljanja rizicima te tehnike mjerenja rizika.

(7) Društvo je dužno nadzirati, ocjenjivati, preispitivati i ažurirati primjerenost, sveobuhvatnost i učinkovitost donesenih strategija, politika, postupaka upravljanja rizicima i tehnika mjerenja rizika te primjerenost i učinkovitost predviđenih mjera u svrhu otklanjanja mogućih nedostataka u strategijama, politikama i postupcima upravljanja rizicima, uključujući i propuste relevantnih osoba.

(8) Usvojenu strategiju i politike upravljanja rizicima Društvo je dužno na zahtjev Agencije dostaviti bez odgode.

(9) Uprava Društva odgovorna je za proces upravljanja rizicima, a u provođenju istog moraju sudjelovati svi zaposlenici Društva.

(10) Društvo je dužno redovito obavještavati Agenciju o vrstama izvedenih financijskih instrumenata, rizicima temeljne imovine, kvantitativnim ograničenjima ulaganja i odabranim metodama za procjenu rizika povezanih s transakcijama s izvedenim financijskim instrumentima.

Članak 199.

(1) Agencija će surađivati s nadležnim tijelima država članica radi razmjene informacija i razvijanja najboljeg iskustva na području zakonodavstva koje uređuje područje rada i socijalne skrbi kako bi spriječila narušavanje konkurentnosti i kreirala potrebne uvjete za nesmetano obavljanje poslova iz članka 11. ovoga Zakona u državama članicama.

(2) Agencija će obavijestiti EIOPA-u o odredbama zakonodavstva bonitetne prirode, koje su relevantne za područje mirovinskih programa, a koje nisu obuhvaćene zakonodavstvom navedenim u stavku 1. ovoga članka.

(3) Informacije iz stavka 2. ovoga članka Agencija će redovito ažurirati, najmanje svake dvije godine, te ako je došlo do izmjena o istome obavijestiti EIOPA-u.

(4) Agencija će surađivati s EIOPA-om radi provedbe Direktive 2003/41/EZ, u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 1094/2010.

(5) Agencija će surađivati s Europskom komisijom i nadležnim tijelima država članica radi olakšavanja provođenja nadzora nad mirovinskim osiguravajućim društvima.

(6) Agencija je dužna bez odgode pružiti EIOPA-i sve informacije koje su joj potrebne za izvršavanje obveza iz Direktive 2003/41/EZ i Uredbe Komisije (EU) br. 1094/2010, u skladu s člankom 35. te Uredbe.

(7) Agencija će obavijestiti Europsku komisiju i EIOPA-u o svim većim poteškoćama u vezi s primjenom Direktive 2003/41/EZ te će u suradnji s Europskom komisijom i EIOPA-om ispitati te poteškoće što je prije moguće, radi pronalaženja odgovarajućeg rješenja.